

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-167(28)12/KW

Warszawa, dnia 2. 07.2012 r.

DECYZJA DNR-1/76/2012

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/28/2012 z dnia 15 marca 2012 r., dotyczącej niewykonania przez Florentyna – Zakład Pracy Chronionej – Mariusz Matecki – Jarosław Matecki spółka jawna z siedzibą w Pleszewie obowiązku polegającego na powiadomieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o tym, że wprowadzony przez przedsiębiorcę produkt – czajnik ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l nie jest bezpieczny, utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 4 kwietnia 2012 r. przedsiębiorca Florentyna – Zakład Pracy Chronionej – Mariusz Matecki – Jarosław Matecki spółka jawna z siedzibą w Pleszewie (dalej jako strona postępowania), złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako Prezes UOKiK) nr DNR-1/28/2012 z dnia 15 marca 2012 r.

Dowód: pismo pełnomocnika strony postępowania z dnia 4 kwietnia 2012 r., k. 25-44 akt postępowania.

W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK uznał, iż strona postępowania naruszyła obowiązek określony w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o

ogólnym bezpieczeństwie produktów i na podstawie art. 33a ust. 1 pkt 1 tej ustawy nałożył na nią karę pieniężną w wysokości 8 000 zł.

Wnosząc o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/28/2011 z dnia 15 marca 2012 r., strona postępowania zarzuciła Prezesowi UOKiK naruszenie § 3 pkt 3, 6 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wzoru powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny (Dz. U. Nr 80, poz. 694) w związku z art. 12 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów poprzez błędne przyjęcie, że była zobowiązana do złożenia stosownego powiadomienia, pomimo tego, że podjęła niezwłocznie wszelkie możliwe i zarazem niezbędne działania naprawcze, a ponadto wobec trwania postępowania i prowadzenia kontroli przez Inspekcję Handlową Prezes UOKiK został powiadomiony o przedmiotowym produkcie i posiadał wszelkie konieczne informacje, a zagrożenie spowodował jednostkowy produkt w odosobnionym przypadku i nie jest prawdopodobne, że to się powtórzy. Powołując się na powyższe, strona postępowania wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji. Do wniosku dołączono kserokopię oświadczenia sporządzanego w języku angielskim (podpis nieczytelny) oraz to samo oświadczenie wraz z tłumaczeniem które nie zostało sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

W związku ze złożonym wnioskiem, pismem z dnia 16 kwietnia 2012 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że załączone do tego wniosku oświadczenie nie spełnia wymagań formalnych, określonych w art. 22a ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i nie może stanowić dowodu w prowadzonym postępowaniu, w związku z czym wezwał ją do przekazania oryginału i przysięgłego tłumaczenia tego dokumentu. Ponadto, Prezes UOKiK zwrócił się o przekazanie dowodów potwierdzających oświadczenie strony o poinformowaniu dystrybutorów o konieczności zweryfikowania bezpieczeństwa posiadanych przez nich czajników ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z dnia 16 kwietnia 2012 r., k. 45- 46 akt postępowania.

Pismem z dnia 30 kwietnia 2012 r. strona postępowania zwróciła się o przedłużenie terminu do przedłożenia oświadczenia producenta czajników wraz z jego tłumaczeniem sporządzonym przez tłumacza przysięgłego oraz pozostałych wniosków dowodowych. Jednocześnie strona postępowania podtrzymała wcześniejsze twierdzenia i wnioski,

zaprzeczając wszelkim twierdzeniom wyraźnie nie przyznanym w piśmie. W piśmie powtórzono wyjaśnienia zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Dowód: pismo pełnomocnika strony postępowania z dnia 30 kwietnia 2012 r., k. 47-53 akt postępowania

Prezes UOKiK przychylił się do wniosku strony postępowania. Ponadto, pismem z dnia 10 maja 2012 r. Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o przekazanie wyjaśnień dotyczących dokumentu „Lista dystrybucyjna”, przekazanego przez nią Inspekcji Handlowej.

Dowód: pisma Prezesa UOKiK z dnia 9 i 10 maja 2012 r., k. 54 – 56 akt postępowania

Pismem z dnia 18 maja 2012 r. strona postępowania przekazała 47 faktur korygujących oraz dwa zgłoszenia reklamacyjne, dotyczące czajników ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l. Jednocześnie wyjaśniła, że zwroty czajników w zdecydowanej większości wynikały z innych powodów niż reklamacje. Strona oświadczyła, że reklamacja stanowiła podstawę zwrotu jedynie w trzech przypadkach i chodziło o urwanie uchwytu czajnika.

Dowód: pismo pełnomocnika strony postępowania z dnia 18 maja 2012 r., k. 57-135 akt postępowania

Ponieważ także w tym przypadku dowody przekazane przez stronę postępowania nie spełniały wymagań formalnych, przewidzianych w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK ponownie wezwał stronę postępowania do przekazania tych dokumentów spełniających ustawowe wymagania. Prezes UOKiK przypomniał także stronie postępowania, że nie przekazała mu deklarowanych wcześniej dowodów.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z dnia 25 maja 2012 r., k. 136 akt postępowania

Pismem z dnia 28 maja 2012 r. strona postępowania przekazała oryginał oświadczenia przedsiębiorcy Guangzhou Segen Development Ltd wraz z tłumaczeniem poświadczonym

przez tłumacza przysięgłego, a pismem z dnia 1 czerwca 2012 r. – poświadczone faktury korygujące i zgłoszenia reklamacyjne.

Dowód: pismo strony postępowania z dnia 28 maja 2012 r., k. 137 – 140 akt postępowania
pismo strony postępowania z dnia 1 czerwca 2012 r. k. 141 – 219 akt postępowania

Pismem z dnia 5 czerwca 2012 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z dnia 5 czerwca 2012 r., k. 220 akt postępowania

Strona postępowania w piśmie z dnia 15 czerwca 2012 r. podtrzymała swoje wcześniejsze stanowisko i powtórzyła wcześniejsze argumenty. Oświadczyła, że Prezes UOKiK posiada listę dystrybucyjną czajników ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l. Ponadto strona postępowania stwierdziła, że rozmowy z dystrybutorami w których byli oni informowali o wadliwości czajników odbywały się telefonicznie, ale w jej opinii dowód z billingów telefonicznych (do przedstawienia których zobowiązała się we wcześniejszej korespondencji) byłby nieprzydatny – *„bowiem nie wiadomo, czego dotyczyła konkretna rozmowa, której przeprowadzenie potwierdziłoby billingi telefoniczne”*.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził, co następuje:

Zadaniem organu odwoławczego jest ponowne rozpatrzenie sprawy i ocena materiału dowodowego, dotyczącego stanu faktycznego stwierdzonego w czasie wydania decyzji przez organ I instancji, uzupełnionego o nowe okoliczności faktyczne, pominięte przez organ I instancji, jak i te okoliczności faktyczne, które po wydaniu decyzji przez organ I instancji uległy zmianie oraz te, które w świetle zmienionych przepisów prawa mają znaczenie prawne (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 lipca 2000 r., sygn. akt: V SA 102/00). Powyższe stanowisko Sądu nie traci na aktualności także w przypadku postępowania

administracyjnego prowadzonego przez Prezesa UOKiK na podstawie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w którym to postępowaniu funkcję odwołania pełni wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W istocie bowiem jego rola polega na doprowadzeniu do kontroli decyzji wydanej przez organ w pierwszej instancji. Z uwagi na powyższe, w postępowaniu w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy organ powinien rozpatrzyć sprawę na nowo w jej całokształcie, nie ograniczając się jedynie do rozpatrzenia zarzutów strony podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, badając zarówno jej zgodność z prawem, jak i celowość i słuszność rozstrzygnięcia.

Podstawowym obowiązkiem jaki ciąży na producencie jest – zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów – wprowadzanie na rynek produktów bezpiecznych, a więc takich, które nie zagrażają życiu i zdrowiu ludzkiemu. Oczywistym jednak jest, że nawet najbardziej sumienny przedsiębiorca nie zawsze jest w stanie przewidzieć wszelkie możliwe zagrożenia i może się zdarzyć, że mimo dołożenia najwyższej staranności, już po wprowadzeniu produktu na rynek okaże się, że nie jest on bezpieczny. W takiej sytuacji, mając na celu konieczność ochrony życia i zdrowia ludzkiego, przedsiębiorca powinien podjąć niezwłocznie działania mające na celu uniknięcie związanych z nim zagrożeń. Jednocześnie ustawodawca nałożył na przedsiębiorców obowiązek współpracy w tym zakresie z organem nadzoru rynku, jakim jest Prezesem UOKiK, a w szczególności zobowiązał ich do powiadamiania o tych zdarzeniach. Szczegółowe regulacje w tym zakresie zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wzoru powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny (Dz. U. Nr 80, poz. 694), zwane dalej „rozporządzeniem Rady Ministrów”. Rozporządzenie to stanowi wykonanie decyzji Komisji z dnia 14 grudnia 2004 r. ustanawiającej wytyczne dotyczące zgłaszania przez producentów i dystrybutorów właściwym władzom Państw Członkowskich produktów stanowiących zagrożenie dla konsumenta zgodnie z art. 5 ust. 3 dyrektywy 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. L 381/63), zwanej dalej „decyzją Komisji”. Zgodnie z pkt 2.2. Załącznika do wskazanej decyzji Komisji, *„celem procedury zgłoszeniowej jest umożliwienie właściwym władzom monitorowania tego, czy firmy podjęły odpowiednie środki w celu uniknięcia zagrożeń, jakie niesie za sobą produkt już wprowadzony na rynek oraz nakazywanie lub podejmowanie, gdy to konieczne, dodatkowych środków zapobiegawczych (...). Dlatego muszą one otrzymywać odpowiednie informacje umożliwiające im dokonanie oceny, czy dany podmiot gospodarczy podjął wystarczające środki odnośnie niebezpiecznego produktu. W tym względzie należy zauważyć, że GPSD (dyrektywa o ogólnym bezpieczeństwie*

produktów) uprawnia władze do żądania dodatkowych informacji, gdyby uznały one, iż nie są w stanie ocenić, czy firma podjęła wystarczające środki w odniesieniu do niebezpiecznego produktu”.

Zasadą jest więc konieczność powiadomienia Prezesa UOKiK o tym, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny. Wyjątki od tej zasady ustawodawca wskazał w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów.

W toku postępowania w pierwszej instancji jego strona pomimo wezwania Prezesa UOKiK nie wypowiedziała się co do tego, czy jakkolwiek z przewidzianych w tym paragrafie przesłanek zaistniała. W związku z tym, Prezes UOKiK przeanalizował wszystkie wskazane w tym przepisie okoliczności i na podstawie zgromadzonego przez siebie materiału dowodowego nie stwierdził, aby którykolwiek z tych wyjątków zaistniał w przedmiotowej sprawie.

Składając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona postępowania stwierdziła, że w jej opinii zaistniały trzy przesłanki które uprawniały ją do zaniechania składania powiadomienia – określone odpowiednio w § 3 pkt 3, 6 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów. Z uwagi na powyższe, w pierwszej kolejności Prezes UOKiK postanowił odnieść się do podniesionych przez stronę postępowania argumentów.

Elementem łączącym wskazane przez stronę postępowania sytuacje, w których przedsiębiorca jest zwolniony z wymogu powiadamiania Prezesa UOKiK, jest nałożony przez ustawodawcę obowiązek udokumentowania zaistnienia tych przesłanek. Zgodnie z „Małym słownikiem języka polskiego” wyraz udokumentować oznacza „uzasadnić, stwierdzić na podstawie dokumentów lub faktów, poprzeć dowodami, udowodnić” (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993 r.). Oznacza to, że we wszystkich tych trzech przypadkach, na które powołuje się strona postępowania, ciężar dowodu zgodnie z wolą ustawodawcy spoczywa na niej i nie wystarczy tylko, iż złoży ona swoje oświadczenie – powinna je poprzeć stosownymi i wiarygodnymi dowodami.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w pierwszej kolejności strona postępowania dowodzi, że podjęła niezwłoczne działania naprawcze, a w szczególności wycofała z rynku wszystkie egzemplarze lub partie produktu, które nie spełniały wymagań bezpieczeństwa, tj. podniosła przesłankę określoną w § 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów.

Ponieważ wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie zawierał żadnych dodatkowych wyjaśnień ani też dowodów potwierdzających to ogólnikowe stwierdzenie, Prezes UOKiK w piśmie z dnia 16 kwietnia 2012 r. zasygnalizował stronie, że nie podziela jej przekonania, iż fakt podjęcia takich działań wynika z okoliczności sprawy i zwrócił się o przekazanie potwierdzających to dowodów, wskazując jednocześnie, jakie dowody może przedłożyć, by udokumentować, iż ta przesłanka rzeczywiście zaistniała. W szczególności, Prezes UOKiK wskazał, że dowodami takimi mogą być: jej pisma skierowane do dystrybutorów, wydruki korespondencji elektronicznej, oświadczenia dystrybutorów potwierdzające, że zostali przez nią poinformowani o konieczności sprawdzenia posiadanych czajników i o tym, że są bezpieczne.

Strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, że powiadomiła dystrybutorów telefonicznie i zobowiązała się do przekazania potwierdzających to dowodów (pismo z dnia 30 kwietnia 2012 r.). Pomimo tego, iż Prezes UOKiK przychylił się do wniosku strony o przedłużenie terminu na przekazanie dowodów, strona postępowania ich nie przedstawiła. W piśmie z dnia 15 czerwca 2012 r. oświadczyła natomiast, iż dowód z billingów telefonicznych byłby *„w przedmiotowej sprawie nieprzydatny, bowiem nie wiadomo, czego dotyczyła konkretna rozmowa, której przeprowadzenie potwierdziłoby billingi telefoniczne”*.

Prezes UOKiK nie podziela stanowiska prezentowanego przez stronę postępowania. Ocena wiarygodności przedstawionych przez stronę postępowania dowodów jest zadaniem organu. Jeśli strona postępowania takich dowodów nie przekazuje, pomimo tego, iż ciąży na niej taki obowiązek, a Prezes UOKiK nie ma innych możliwości dotarcia do nich, musi odmówić wiarygodności jej twierdzeniom. Przywołać w tym miejscu należy stanowisko zaprezentowane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 23 grudnia 2010 r., który w jednej ze spraw z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów stwierdził, iż w sytuacji, gdy strona postępowania twierdzi, że powiadamiała dystrybutorów o zagrożeniach stwarzanych przez produkt telefonicznie, *„powinna przedstawić billingi rozmów telefonicznych”* (sygn. akt VI SA/Wa 1967/10).

W związku z tym, iż strona postępowania nie udokumentowała, by niezwłocznie podjęła działania naprawcze, a w szczególności wycofała z rynku wszystkie egzemplarze lub partie produktów, które nie spełniały wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK nie mógł uznać, by wskazana przesłanka zaistniała w niniejszej sprawie.

Po drugie, strona postępowania we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy powołała się na zaistnienie przesłanki określonej w § 3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów, a

mianowicie stwierdziła, że uzyskała potwierdzenie, iż Prezes UOKiK został powiadomiony o produkcie który nie jest bezpieczny i posiada wszelkie konieczne informacje. Precyzując swoje oświadczenie w piśmie z dnia 30 kwietnia 2012 r. strona postępowania oświadczyła, że uznała, że wszelkie informacje w tej sprawie Prezes UOKiK otrzymał od Śląskiego i Wielkopolskiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Z decyzji Komisji wynika, że zgłoszenie nie jest wymagalne, jeśli producentowi wiadomo, że:

1. organ nadzoru został już poinformowany i
2. posiadają wszelkie wymagane informacje.

Z decyzji Komisji w sposób bezsprzeczny wynika, że chodzi o fakt powiadomienia organu nadzoru przez przedsiębiorcę, a nie przez organ kontroli, którym jest Inspekcja Handlowa. W związku z tym, strona postępowania mogłaby się czuć zwolniona z informowania Prezesa UOKiK, gdyby wiedziała, że jeden z jej dystrybutorów złożył już stosowane powiadomienie. Niezależnie jednak od tego, należy zauważyć, że przedsiębiorca jest zwolniony z tego obowiązku jeśli wie, że organ nadzoru posiada wszelkie niezbędne informacje. Wykaz informacji jakie należy przekazać Prezesowi UOKiK znajduje się w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów, zatytułowanym „Wzór powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny”. Za bezsporne należy uznać, iż Inspekcja Handlowa nie przekazała Prezesowi UOKiK wszystkich informacji wskazanych w tym załączniku, gdyż nie otrzymała ich od strony postępowania. Zgodnie z częścią 6 wzoru powiadomienia, składający powiadomienie powinien przekazać organowi nadzoru informacje o innych przedsiębiorcach w łańcuchu dostaw. Obligatoryjnym elementem zgłoszenia jest przekazanie danych wszystkich podmiotów w łańcuchu dostaw, które posiadają produkty stanowiące zagrożenie oraz przybliżoną liczbę produktów będących w posiadaniu firm i konsumentów. Przekazana przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej lista dystrybucyjna nie jest kompletna – dotyczy jedynie 6 147 czajników, a jak stwierdziła strona postępowania – na rynek wprowadziła 9 319 czajników tego modelu. Skoro strona postępowania nie przekazała tych informacji Inspekcji Handlowej, nie mogła uznać, że organ kontroli przekazał je Prezesowi UOKiK.

Ponadto, w tym kontekście należy zwrócić uwagę na fakt, iż ustawodawca nie tylko nałożył na przedsiębiorców obowiązek złożenia powiadomienia, ale też nakazał im to czynić niezwłocznie. Zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, „*GPSD (dyrektywa o ogólnym*

bezpieczeństwie produktów) wymaga, by właściwe organy były poinformowane w trybie natychmiastowym. Firma musi zatem poinformować je niezwłocznie, gdy tylko odpowiednie informacje są dostępne, a w każdym razie w ciągu 10 dni od uzyskania danych podlegających zgłoszeniu, nawet jeśli trwa jeszcze dochodzenie wskazujące na istnienie niebezpiecznego produktu. Jeśli zagrożenie jest poważne, firmy mają obowiązek poinformować organy natychmiast, a w każdym razie najpóźniej w ciągu trzech dni od uzyskania danych podlegających zgłoszeniu. (pkt 4.3 załącznika decyzji)”.

Jak oświadczyła strona postępowania, informację o wypadku od sklepu AUCHAN w Katowicach otrzymała w dniu 19 września 2011 r., a więc powiadomienie powinna złożyć najpóźniej do 29 września 2011 r. Kontrola Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej która miała miejsce w sklepie AUCHAN w Katowicach we wrześniu 2011 r. w związku ze skargą konsumenta ograniczyła się jedynie do kontroli bezpieczeństwa czajników i nie można uznać, by w jej toku zgromadzono informacje jakie powinny być zawarte w powiadomieniu. Kontrola Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, w toku której - według strony postępowania - inspektorzy zgromadzili wszelkie konieczne informacje rozpoczęła się natomiast dopiero 5 grudnia 2011 r. Nie jest więc zrozumiałe, dlaczego strona postępowania we wrześniu 2011 r. uznała, że Prezes UOKiK posiada już te informacje i zaniechała składania powiadomienia.

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie nie można uznać, by strona postępowania była zwolniona z obowiązku składania powiadomienia w oparciu o wyjątek określony w § 3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów.

Strona postępowania powołała się także na zaistnienie przesłanki określonej w § 3 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów. Zgodnie z tym punktem, powiadomienie nie jest wymagane, jeśli producent jest w stanie udokumentować, że zgodnie z posiadanymi przez niego informacjami i doświadczeniem życiowym, zagrożenie spowodował jednostkowy produkt lub zagrożenie wystąpiło w odosobnionych przypadkach i nie jest prawdopodobne, że się powtórzy.

W niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę fakt, iż w momencie gdy strona postępowania uzyskała informację o wadzie gwizdka część z wprowadzonych na nią na rynek produktów nadal się na nim znajdowała, w opinii Prezesa UOKiK strona w pierwszej kolejności powinna się skontaktować ze swoimi dystrybutorami aby stwierdzić, iż rzeczywiście zdarzenie to miało charakter jednostkowy. Jak już wskazano wyżej, strona postępowania takich dowodów nie przedstawiła.

Z informacji przekazanych przez stronę postępowania w toku kontroli przeprowadzonej w jej siedzibie przez Inspekcję Handlową wynika, że zakupiła 9 408 sztuk czajników ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l i sprzedawała je zarówno „na sztuki” jak i na wagę - w okresie od 2 czerwca 2010 r. do 5 grudnia 2011 r. sprzedała 6 147 czajników na sztuki i 3 172 „na kilogramy”. Z jej wyjaśnień, złożonych w toku kontroli wynika także, że nie jest w stanie zidentyfikować odbiorców czajników na wagę (przekazana w toku kontroli lista obejmuje tylko czajniki na sztuki).

Dowód: lista dystrybucyjna, k. 44 – 60 akt kontroli Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej

Oświadczenie strony postępowania z dnia 6 grudnia 2011 r., k. 61 akt kontroli Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej

Skoro więc sama strona postępowania oświadczyła, że nie jest w stanie zidentyfikować wszystkich odbiorców czajników, Prezes UOKiK nie mógł uznać, by jej oświadczenie o tym, że powiadomiła wszystkich dystrybutorów i zweryfikowała, że nie posiadają już tych produktów było wiarygodne.

Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK nie podziela przekonania strony postępowania, iż miała ona prawo uznać, że zgłoszenie od sklepu AUCHAN miało charakter jednostkowy. Z przepisów prawa wynika, że to obowiązkiem strony było zweryfikowanie, czy inne produkty znajdujące się na rynku są bezpieczne. Przekazane przez nią faktury korygujące i zgłoszenia reklamacyjne stanowią natomiast dowody działań podjętych przez dystrybutorów, a nie przez samą stronę postępowania. Ponieważ strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających, że sprawdziła czajniki które są na rynku nie jest wykluczone, że wśród tych znajdujących się w sklepach są nadal czajniki z wadliwymi gwizdkami. Ponadto, podkreślić należy, że strona postępowania nie posiada żadnych dokumentów – wyników badań czy też certyfikatów - potwierdzających spełnianie wymagań bezpieczeństwa przez czajniki ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l.

Dowód: oświadczenie strony postępowania z dnia 5 grudnia 2011 r., k. 42 akt kontroli Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Jaki już wskazano, we wszystkich trzech przypadkach wskazanych przez stronę postępowania, by mogła się czuć zwolniona z obowiązku powiadamiania, powinna udokumentować swoje działania. W toku niniejszego postępowania jedynym dowodem

potwierdzającym podjęte przez nią działania jest oświadczenie producenta czajników, z którego wynika, że powiadomiła go o wykrytych wadach. W opinii Prezesa UOKiK dowód ten nie może jednak stanowić przesłanki do uchylecia zaskarżonej decyzji.

W niniejszej sprawie, zarówno w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, jak i prowadzonego w wyniku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes UOKiK wielokrotnie zwracał się do strony postępowania o przekazanie dowodów, które potwierdzą jej oświadczenia. Skoro bowiem ustawodawca wprost nakłada na przedsiębiorcę obowiązek udokumentowania okoliczności, na które się powołuje, Prezes UOKiK nie może oprzeć się jedynie na jego oświadczeniach. Jak wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych, *„Obowiązek organu wyjaśnienia okoliczności sprawy nie jest sprzeczny z zasadą, że ciężar dowodu ostatecznie spoczywa na tym, kto z określonego faktu wywodzi dla siebie skutki prawne. Dopiero zaniechanie przedstawienia przez stronę dowodów, pomimo wezwania przez organ, wyłącza możliwość skutecznego podnoszenia zarzutu, że zaskarżona decyzja jest niezgodna z prawem wskutek naruszenia obowiązku organu wyjaśnienia okoliczności sprawy zgodnie z art. 7 i art. 77 k.p.a. Na gruncie k.p.a. postępowanie dowodowe oparte jest bowiem na zasadzie oficjalności, a rola organu jest ograniczona tylko do oceny faktów, które przedstawił wnioskodawca”* (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 lutego 2007 r., VI SA/Wa 2219/06).

Kierując się określoną w art. 9 Kodeksu postępowania administracyjnego zasadą udzielania informacji, Prezes UOKiK wskazywał stronie, jakie konsekwencje wiązą się z nieprzedstawieniem tych dowodów. Podkreślić także należy, że Prezes UOKiK przychylił się do wniosku strony postępowania o wyznaczenie dodatkowego terminu, by umożliwić jej przekazanie dowodów, a następnie dwukrotnie (w pismach z dnia 25 maja 2012 r. i dnia 5 czerwca 2012 r.) przypominał, że dowodów tych nie przekazała. W tym kontekście stwierdzić należy, że pomimo tego, iż obowiązek zgromadzenia materiału dowodowego spoczywa na organie administracji, strona postępowania nie powinna pozostawać bierna w jego toku – *„organ administracji jest wprawdzie zobowiązany do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału, ale strona nie jest zwolniona od współdziałania w wyjaśnianiu okoliczności faktycznych, skoro nieudowodnienie bądź udowodnienie określonego faktu może prowadzić do wydania decyzji dla niej niekorzystnej.”* (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 4 października 2011 r., III SA/Gl 207/11).

W opinii Prezesa UOKiK strona postępowania nie wykazała, by zaistniały przesłanki zwalniające ją z obowiązku powiadomienia o tym, że wprowadziła na rynek produkt który nie jest bezpieczny. W szczególności, strona postępowania nie określiła, kiedy sprawdziła swoje stany magazynowe i kiedy skontaktowała się ze swoimi dystrybutorami w celu ustalenia, czy czajniki które nadal posiadają mają wadliwe gwizdki. Wbrew twierdzeniu strony postępowania, nie można uznać, by wynikało to ze zgromadzonego materiału dowodowego, gdyż w materiale tym nie ma żadnych dowodów, które by to potwierdziły. Dowodów takich nie przekazała strona postępowania – mimo tego, iż to na niej spoczywa taki obowiązek, a ponieważ Prezes UOKiK nie posiada pełnej listy dystrybutorów czajników ze stali nierdzewnej model SE-5018, poj. 1,5l, nie był w stanie sam zweryfikować składanych przez nią oświadczeń.

W toku niniejszego postępowania Prezes UOKiK przeanalizował także wszelkie pozostałe okoliczności sprawy i przesłanki wydania zaskarżonej decyzji, w szczególności pozostałe przesłanki uzasadniające zaniechanie powiadomienia Prezesa UOKiK o wprowadzeniu na rynek produktu który nie jest bezpieczny i nie dopatrył się podstaw do ich zastosowania w niniejszej sprawie. Prezes UOKiK nie uznał także, by wysokość kary nałożonej zaskarżoną decyzją była nadmierna lub nieadekwatna do okoliczności sprawy. W szczególności, Prezes UOKiK uznał, że jedyny przedstawiony przez stronę postępowania dowód podjętych działań, w postaci oświadczenia producenta czajników nie ma wpływu na wysokość nałożonej kary.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy, albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, zarówno pod kątem oceny legalności, jak i celowości wydanego rozstrzygnięcia, Prezes UOKiK uznał, że rozstrzygnięcie zawarte w decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/27/2012 z dnia 15 marca 2012 r. było prawidłowe, a tym samym brak jest podstaw do jego zmiany lub uchylecia.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
dr Małgorzata Krasodębska – Tomkiel

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Otrzymuje:

Pełnomocnik Florentyna – Zakład Pracy Chronionej – Mateusz Matecki – Jarosław Matecki sp.j.